

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

RoBulUs:

Инструменти за насърчаване на младежката ангажираност в
трансграничното сътрудничество Румъния – България

Договор No. 2020CE16BAT118

Механизми за участие в планирането и изпълнението на оперативни и трансгранични програми

Заедно променяме нашия регион!

www.robulus.eu

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейския съюз.

Настоящият презентационен материал отразява единствено мнението на автора и Европейската комисия не
носи отговорност за информацията, съдържаща в нея.

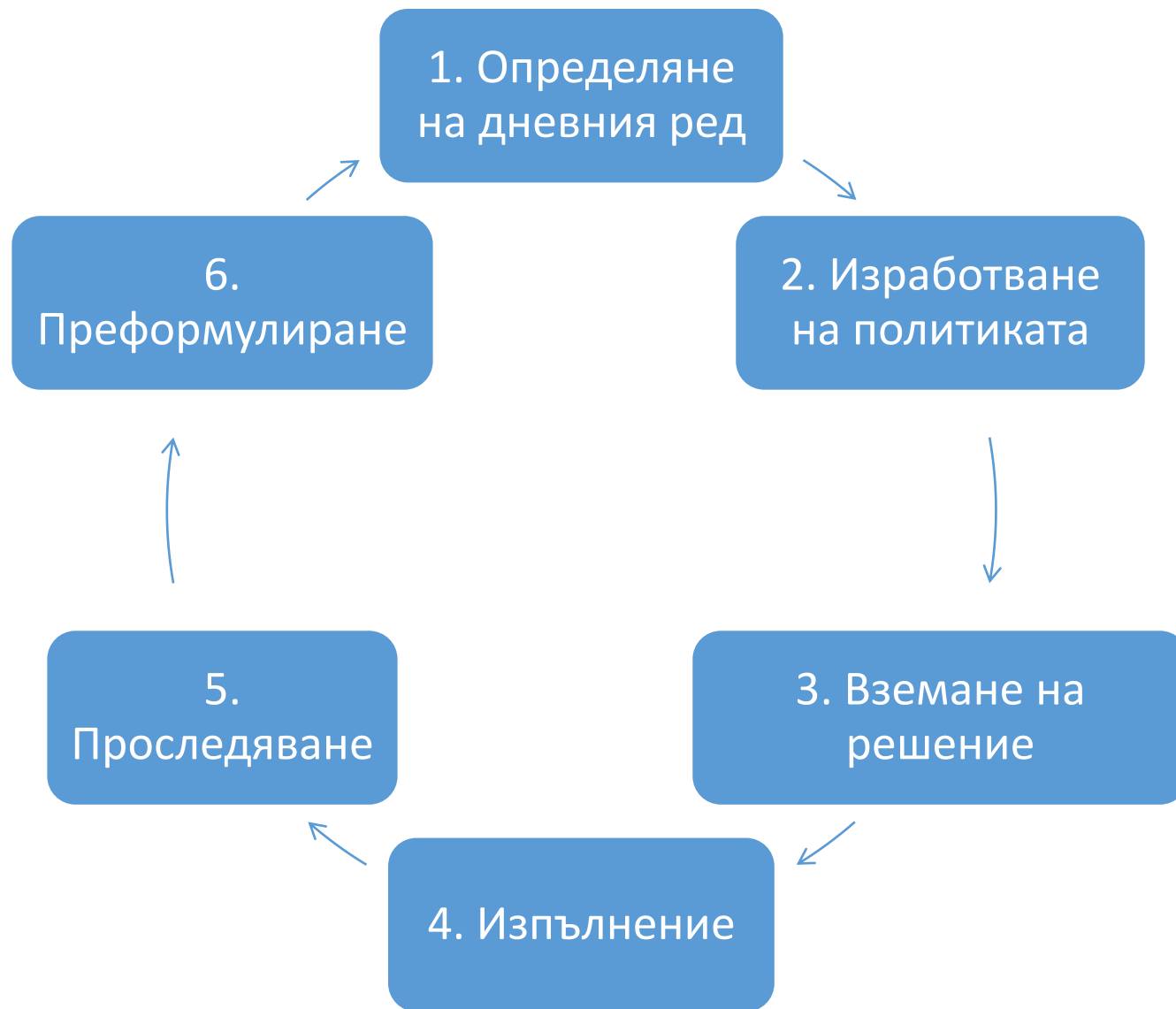
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Същност и етапи на процеса на разработване на (оперативни и трансгранични) програми?

В най-общ вид процесът на вземане на политически решения е цикъл с 6 етапа. Основни участници в него са властимащите органи, но някои от етапите на този цикъл изисква задължителното въвличане и активно участие на някои заинтересовани страни.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Процесът на програмиране

Процесът на програмиране е цикъл, който има двупосочен модел: “отгоре-надолу” при целеполагане и “отдолу – нагоре” при отчитане и оценка на резултатите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Гражданско участие като необходимост.

Гражданското участие е необходимост. То осигурява реалното включване на хората при разрешаването на проблеми от ежедневието им и следователно осигурява адекватни решения. Чрез различните му форми се изпълнява принципът на добро управление, при което правителствата „стават по-прозрачни, по-отчетни, получават по-голяма легитимност, подобряват качеството и ефективността на приетите решения“ Вмешателството на хората или т.нар. „демократично участие“ осигурява по-голяма прозрачност и отчетност на институциите и акумулира множество положителни ефекти, в т.ч.:

- спомага за познаване начина на вземане на решения и предвидимостта на изработваните норми;
- създава възможност идеите на гражданите да могат пряко да се реализират;
- води до възвръщане на доверието;
- предлага различни гледни точки и подобрява качеството на вземаните решения;
- осигурява готовност за прилагане на приетите решения;
- предоставя възможност за периодичен граждански мониторинг върху действията, решенията и политиките, провеждани от държавата.

„Никой не е роден добър гражданин и никоя нация не е родена демократична. По-скоро и двете са процеси, които продължават да се развиват във времето. Младите хора трябва да бъдат ангажирани още от раждането си“

Кофи Анан

7-ми Генерален секретар на ООН и

носител на Нобелова награда за мир

A low-angle, close-up shot of a person's lower legs and feet. They are wearing dark, possibly black, trousers and polished brown leather shoes. The person is standing on a wide, light-colored concrete staircase. The right foot is on a higher step, while the left foot is on a lower step, with the heel of the left shoe visible. The background is a blurred continuation of the stairs.

Нива на гражданско участие

www.robulus.eu

ИНФОРМИРАНЕ

Получаването на своевременна и точна информация е основна предпоставка за демократично участие в процесите на планиране и вземане на решения.

Това право е заложено в Конституцията, а в последствие доразвито в Закона за достъп до обществена информация (Р България).

Институциите са задължени да предоставят информация на хората по въпросите, които ги интересуват. Всички държавни органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление са длъжни да осигурят свободен достъп до информация чрез обнародване на нормативни актове и посредством периодично оповестяване на официалната интернет страница на съответния орган. Допълнително, всяко физическо или юридическо лице може да поиска достъп до обществена информация. Такъв се предоставя въз основа на устно запитване или писмено заявление, отправено към съответната администрация или чрез специализираната платформа за обществена информация. Писмено заявление за достъп до информация може да бъде депозирано на хартия или по електронен път.

Консултиране и диалог

1. Участие в обществени обсъждания

Правото на гражданите да участват в изработването на нормативни актове е утвърдено както в международни документи, така и в националното законодателство.

Консултирането с широката общественост помага на управленците на национално, регионално и местно ниво да разработват политики, които водят до по-добри резултати при по-ниски разходи. От една страна той осигурява на всички заинтересовани страни по-добро разбиране на проблема, вариантите, рисковете, както и ползите и разходите, свързани с отделните алтернативи. От друга – предлага на властимащите конструктивни мнения и разнообразни гледни точки.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

а.

Консултиране и диалог

Закон за регионалното развитие (ЗРР)

(а) *национална концепция за регионално и пространствено развитие* – определя стратегията за развитие на националната територия и връзките ѝ със съседни страни и региони. Изготвя се за срок от 15 години и има ясно дефинирано съдържание. Приема се от МС по предложение на Министъра на регионалното развитие и благоустройството;

(б) *интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране (ниво 2)* – определят средносрочните цели, приоритети и перспективи за устойчиво интегрирано развитие на региона в съответствие с предвижданията на Националната концепция и другите секторни и хоризонтални политики. Отчита и връзките с други региони за планиране в страната и съседни държави. Съставят се за срок от 7 години и се одобряват от регионалните съвети за развитие, след което се приемат от МС по предложение на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(в) *план за интегрирано развитие на община (ПИРО)* - определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината. ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия. Планът се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

а.

Консултиране и диалог

(б) Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) и Постановление 142 на Министерския съвет за разработване на стратегическите и програмните документи на Република България за управление на средствата от фондовете на ЕС за програмния период 2021-2027.

За целите по програмиране (изработване на стратегически и програмни документи) се формира нарочна тематична група, която бива ангажирана с разработване на Споразумението за партньорство (СП) или съответно – с програмите, финансирани от фондовете за програмния период. За целите по управление и наблюдение (по ЗУСЕСИФ) се създават колективни органи – Комитети, които наблюдават напредъка и изпълнението на Споразумението или на програмите. Работните групи за разработването на многостранните и двустранните програми за териториално сътрудничество (например INTERREG VI-A Румъния – България) включват представители на всички държави – участнички в съответната програма.

Проектите на СП и програма преминават най-малко едно обществено обсъждане. То може да се проведе и дистанционно (в електронна среда и в реално време). Работните документи се публикуват на портала за обществени консултации, на Единния информационен портал и на интернет страницата на съответното водещо ведомство преди изпращането им за одобрение от Европейската комисия. Конструктивни предложения за изменения може да внесе всяко заинтересовано физическо или юридическо лице. Предложенията се обсъждат по определения ред.

Консултиране и диалог

2. Участие в заседания и обсъждания

2.1. Общински съвет

Гражданите и заинтересованите организации могат да вземат участие при изработването на нормативни и политически актове като непосредствено правят предложения за тяхното приемане от отговорните институции.

Съгласно ЗМСМА общината е основната административно – териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Органът на местното самоуправление е общинският съвет (ОбС). Той се избира от населението на общината.

Заседанията на ОбС и на неговите комисии са открити, по изключение се провеждат и закрити. Гражданите могат да присъстват на заседанията на ОбС и на неговите комисии, като заемат специално определените за тях места. При поискване от страна на граждани, след легитимиране, те могат да се изказват, да отправят питання, становища и предложения от компетентността на ОбС, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по тях по време на заседанията на комисиите или заседанията на ОбС,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Консултиране и диалог

2.2. Пряко участие на гражданите в държавната власт

Гражданите участват в управлението на общината както чрез избраните от тях органи, така и непосредствено чрез референдум, местна гражданска инициатива и общо събрание на населението. Условието, организацията и реда за провеждането им се уреждат от Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ЗПУГДВМС).

Местен референдум се провежда в община, район или кметство за пряко решаване на въпроси от местно значение, които законът е предоставил в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Общо събрание на населението се провежда в общини, райони, кметства, населени места и квартали с население до 10 000 жители. На практика инициативата се упражнява с подписка, която се организира от инициативен комитет на граждани, състоящ се от 3 до 9 членове, включително председател.

При **местната гражданска инициатива** (МГИ) гражданите отправят предложения до общинския съвет, кмета на общината, на района или на кметството, или до областни или регионални органи на изпълнителната власт за решаване на въпроси от местно значение.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Партньорство и диалог

1. Участие в местни консултативни съвети

Обществените съвети са консултативни органи за гражданско участие и обществен контрол на местно ниво. Те съдействат на местната власт за планиране, координиране и реализиране на общинската политика по важни за местната общност проблеми. Формата им на организация е различна в зависимост от целите и предназначението им, като могат да съществуват като формално учредени като самостоятелно юридическо лице (сдружение с нестопанска цел) или да съществуват като орган към общината, района, кметството. Най-често биват създавани по инициатива на местната власт, но не е изключена възможността за формирането им по желание на гражданите и НПО.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Гражданско участие чрез НПО

1. Участие на НПО в колективните органи за планиране и наблюдение на програми, финансирани със средства на европейските фондове
2. Участие на НПО в процеса на вземане на решения чрез включване в състава на работни групи

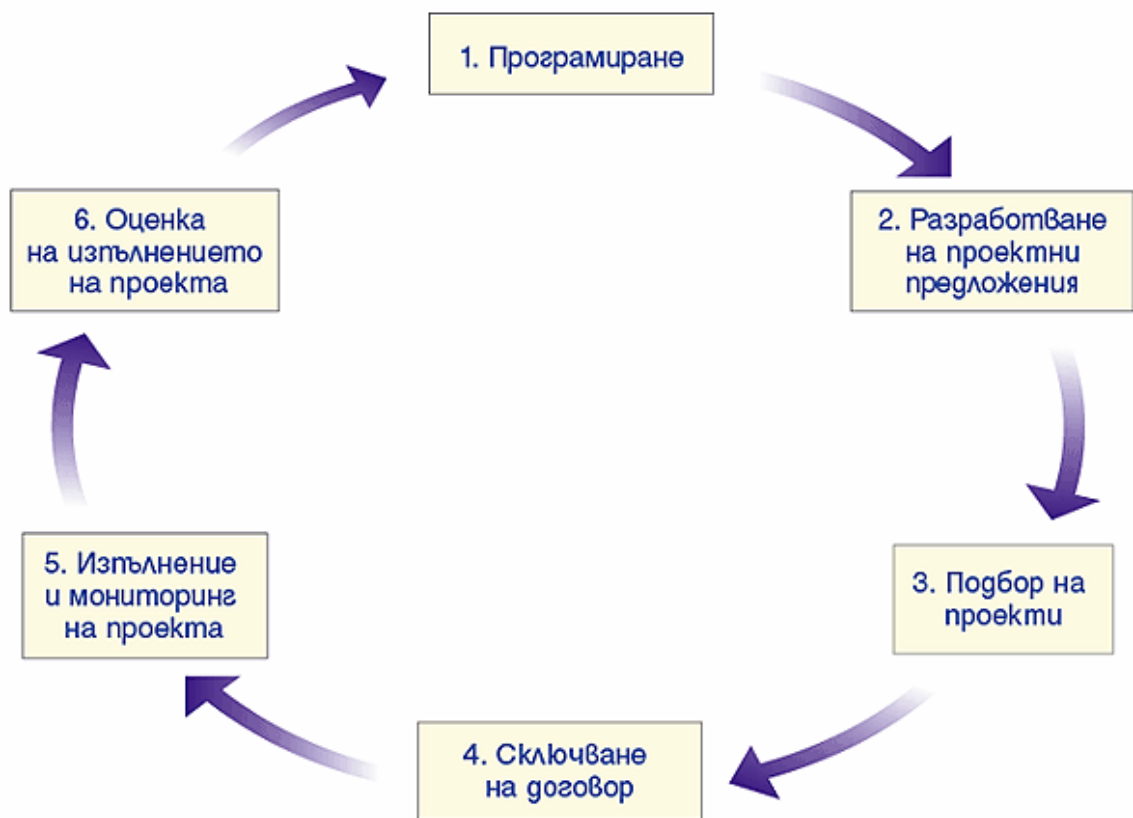

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Разработване и управление на проекти в подкрепа на местното и регионалното развитие

Използването и на този механизъм за гражданско участие е също важен. Дори и в случаите, когато проектите не получават финансиране те осигуряват на властимащите поглед върху проблематиката на обществото, която може да намери отражение в други процедури за финансиране или при следващото програмиране.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Платформа за достъп до обществена информация в Р България: <https://pitay.government.bg/>

Портал за обществени консултации в България: <https://www.strategy.bg/>

Систематизирана информация за общините в България, техните уебсайтове и информация за контакт: <https://obshtinite.bg/>

Единен информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) www.eufunds.bg

Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН). <https://eumis2020.government.bg/>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Време за въпроси, разяснения и дискусия

Заедно променяме нашия регион!

www.robulus.eu

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейския съюз.

Настоящият презентационен материал отразява единствено мнението на автора и Европейската комисия не носи отговорност за информацията, съдържаща в нея.